

Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen
Att. Maria Bøegh-Lervang og Camilla Dons Christensen
Sendt via e-mail til mbo@kfst.dk og chd@kfst.dk

DR |

T. +45 3520 3040
www.dr.dk

Erhvervsministeriet
Att. Anne Bentsen
Sendt via e-mail til annbenn@em.dk

DR Jura
Viktorija Kromann

J.nr. 21/00374
Kommissionens forslag til retsakt
om digitale tjenester

Sendt i kopi (cc) til Kulturministeriet via kum@kum.dk

31. marts 2021

DR's bemærkninger til Kommissionens forslag til retsakt om digitale tjenester

DR har med stor interesse læst Kommissionens forslag til retsakt om digitale tjenester (KOM (2020) 825) samt regeringens grund- og nærhedsnotat. DR vil med dette brev gerne komme med en række bemærkninger til forslaget, som DR håber, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen og Erhvervsministeriet vil tage med i betragtning i forbindelse med de videre forhandlinger af forslaget.

DR kan også henvise til Nordvisions høringssvar af den 8. september 2020¹, som er afgivet i forbindelse med EU-Kommissionens forudgående konsultation, samt bilaget hertil². Sidstnævnte indeholder beskrivelse af en række praktiske eksempler, hvor de nordiske public service-føretagender har oplevet udfordringer med onlineplatformenes fjernelse og moderation af lovligt public service-indhold.

DR er overordnet positiv over Kommissionens forslag, der indeholder mange positive elementer med henblik på præcisering af formidlingstjenesternes ansvar og fastlæggelsen af en række supplerende forpligtelser, herunder krav om begrundelse til brugerne om årsagen til fjernelse, klageadgang og gennemsigtighed. Efter DR's opfattelse er der imidlertid behov for præciseringer og tilføjelser med henblik på at sikre informations- og ytringsfriheden, mediepluralisme og mediernes redaktionelle frihed og ansvar yderligere.

1. Tjenesternes forpligtelser bør alene gælde ulovligt indhold, baseret på national lovgivning

1.1. DR bakker op om regeringens position, hvorefter forslaget **alene skal fastsætte regler om nedtagning af ulovligt indhold og ikke skadeligt indhold**. DR er enig med regeringen i, at det er vigtigt, at der ikke skabes incitament til at fjerne lovligt indhold, hvilket kan give anledning til udfordringer i forhold til ytringsfriheden.

"Ulovligt indhold" er i forslaget defineret bredt som "enhver form for information, som i sig selv eller i kraft af sin henvisning til en aktivitet, herunder salg af produkter eller levering af tjenester, ikke er i overensstemmelse med EU-retten eller en medlemsstats lovgivning, uanset lovgivningens art eller særlige genstand".

Vurderingen af, om der er tale om "ulovligt indhold" bør efter DR's opfattelse altid baseres på national lovgivning i den respektive medlemsstat. Der kan i den forbindelse

¹ https://www.nordvision.org/fileadmin/user_upload/FINAL_ANSWER_DSA_CONSULTATION_NORDVISION.pdf

² https://www.nordvision.org/fileadmin/user_upload/Annex_to_the_DSA_Consultation_-_Transparency.pdf

ses på nationale myndigheders og domstoles muligheder for at kræve nedtagning af indhold.

DR finder i den forbindelse anledning til at gøre opmærksom på det særlige system, der findes i den danske medieansvarslov, hvorefter Pressenævnet kan pålægge et medie at offentliggøre eventuel kritik eller bringe et genmæle. Pressenævnet kan derimod ikke pålægge mediet at slette indholdet eller i øvrigt pålægge mediet at moderere i indholdet. Mediet kan derimod ved domstolene blive idømt bøde for manglende overholdelse af Pressenævnets pålæg.

DR kan i den forbindelse oplyse, at der bag afgrænsningen af Pressenævnets kompetence ligger en grundlæggende betragtning om, at det efter grundlovens § 77 og i overensstemmelse med den statsretlige litteratur alene er domstolene, som er kompetente til at tage stilling til, om der er sket en krænkelse af ytringsfrihedens grænser og derfra fastsætte ansvarsfølger som straf og/eller erstatning.

- 1.2. DR opfordrer på den baggrund regeringen til at sikre – enten i forbindelse med forhandlingen af forslaget eller i forbindelse med den efterfølgende nationale anvendelse – at dette særlige system opretholdes også efter retsaktens vedtagelse, dvs. at **formidlingstjenester ikke kan pålægges at fjerne indhold, alene fordi det af Pressenævnet er vurderet i strid med god presseskik.**

2. Ingen sekundær redaktionel kontrol

- 2.1. Forslaget har som et af sine overordnede hovedformål at forbedre brugernes sikkerhed og beskyttelsen af deres grundlæggende rettigheder.

Det er efter DR's opfattelse afgørende, at hensynet til **ytrings- og informationsfriheden** tillægges væsentlig betydning ved den nærmere udformning af den foreslåede retsakt, og at der tages hensyn til pressens rolle som public watchdog med henblik på at **sikre offentlighedens krav på via redaktionelt ansvarlige og uafhængige medier at modtage information om væsentlige samfundsforhold.** Det er også væsentligt, at **mediepluralismen beskyttes og styrkes**, så offentligheden har adgang til en bred vifte af troværdige nyhedskilder. Forslaget bør udformes på en måde, der tager hensyn til den vidtgående ytrings- og pressefrihed, der gælder i Danmark.

Sikring af den redaktionelle frihed, det redaktionelle ansvar, mediernes uafhængighed og integriteten af mediernes indhold og tjenester er desuden afgørende for opretholdelsen af offentlighedens tillid til medierne.

Tilstedeværelsen af en ansvarlig og professionel mediebranche er også nødvendig i **bekæmpelsen af disinformation.** DR bemærker i den forbindelse, at disinformation synes at trives særligt på platforme, der består af brugergenereret indhold.

Internationale tech-giganters hindring af adgang til eller moderering af indhold eller tjenester fra redaktionelt ansvarlige og uafhængige medier – f.eks. med den begrundelse, at indholdet strider mod platformens påtvungne retningslinjer – er altså grundlæggende en trussel mod informationsfriheden, mediepluralismen og mediernes redaktionelle frihed.

Som et **eksempel** kan nævnes, at Google i august 2020 valgte at fjerne DR's Ramasjang-app fra Google Play med den begrundelse, at appen indeholdt "skildring af tobak, piber og farlige aktiviteter, der ikke er passende for børn, som er under 13". For

en uddybende beskrivelse af eksemplet samt lignende eksempler fra andre af de nordiske lande, kan DR henvise til dokumentet nævnt i fodnote 2.

Det danske samfund investerer via skatte- og licenskroner hvert år flere milliarder kroner i produktion og distribution af dansk public service-indhold. For at disse investeringer kommer det danske samfund til gode, er det **afgørende, at danskerne i praksis har adgang til og bruger det danske public service-indhold**. Hvor dansk indhold tidligere blev distribueret til danskerne via nationalt afgrænsede distributionskanaler, distribueres dansk indhold i dag i stigende grad via en række digitale kanaler, som i vidt omfang ejes af store, internationale teknologi- og medievirksomheder. Det er eksempelvis afgørende for DR, at DR's app's findes i centrale app-butikker. Kontrollen over indgangen til danskernes medieforbrug er derfor grundlæggende forandret, og i dag er DR – og andre danske medier – i høj grad afhængige af store, internationale aktørers distributionsnetværk for at nå ud til danskerne.

Tilladelsen af en praksis, hvorefter private virksomheder kan slette indhold og tjenester fra redaktionelt ansvarlige medier udgør endelig også en **trussel mod målsætningen om kulturel mangfoldighed**, som går igen i flere af EU's politikker og lovgivninger.

- 2.2. På baggrund af ovenstående foreslår DR, at der som en del af den foreslåede retsakt om digitale tjenester indføres foranstaltninger, som sikrer, at indhold og tjenester fra medier, der opfylder visse kriterier, **ikke underlægges sekundær redaktionel kontrol**. Foranstaltningerne skal sikre, at internationale platforme m.fl. ikke fjerner eller redigerer medieindhold, der allerede er underlagt særlige krav. Sådanne foranstaltninger er efter DR's opfattelse nødvendige for at opfylde de forskellige mål, der er beskrevet ovenfor under punkt O.

En konsekvens af sådant forslag må nødvendigvis være, at **formidlingstjenesten som udgangspunkt ikke kan gøres ansvarlig** for ikke at fjerne eller hindre adgangen til sådant indhold eller tjenester, medmindre sådant ansvar foreligger efter (andre) særlige bestemmelser.

Sådanne foranstaltninger kunne f.eks. bestå i indførelsen af **en selvstændig forpligtelse** for formidlingstjenesterne til ikke at udføre sekundær redaktionel kontrol kombineret med **regulering af formidlingstjenesternes vilkår og betingelser**, således at brugerne også gennem disse sikres adgang til indhold og tjenester fra de omfattede medier.

- 2.3. Til støtte for forslaget kan DR ud over ovenstående gøre opmærksom på følgende:

Medier er mere generelt både i medfør af dansk lovgivning og EU-lovgivning underlagt en bred vifte af **sektorspecifik lovgivning**, der pålægger de omfattede medier forskellige forpligtelser, herunder i forhold til indholdet. Et eksempel er AVMS-direktivet, der gælder for audiovisuelle medietjenester, herunder tv-lignende on demand-tjenester.

Danske medier, der er tilmeldt Pressenævnet eller i øvrigt omfattet af **medieansvarsloven**, er underlagt **et særligt ansvarssystem, der sikrer, at der altid er mindst én person, der kan drages til ansvar** (strafferetligt såvel som erstatningsretligt).

De omfattede medier er – ud over lovens almindelige regler, herunder straffeloven – **underlagt regler om god presseskik**, der er et sæt særlige branchetiske regler.

Særligt om public service- virksomhed kan DR oplyse, at der i radio- og fjernsynslovens § 10 stilles en række særlige krav, herunder om kvalitet, saglighed og upartiskhed.

Pressenævnet kan udtrykke kritik af medier omfattet af medieansvarsloven for overtrædelse af god presseskik, som mediet typisk vil blive pålagt at offentliggøre. Det ligger uden for Pressenævnets kompetence at tage stilling til, om den øvrige lovgivning er overtrådt, men muligheden for at indbringe en sag for Pressenævnet er en hurtig og omkostningsfri mulighed for borgeren til at få prøvet mediets indhold og handlemåde og eventuelt få oprejsning. Pressenævnet er kun forpligtet til at behandle klager fra personer, der har retlig interesse, men kan af egen drift optage en sag til behandling, hvis sagen er af væsentlig eller principiel betydning. Der er – sideløbende og efter en eventuel kendelse fra nævnet – også mulighed for at indbringe en sag for domstolene med påstand om, at et medie har overtrådt god presseskik.

Derudover varetager **Radio- og tv-nævnet** en række opgaver på radio- og tv-området i medfør af radio- og fjernsynslovens kapitel 7, herunder i form af tilsyn, ligesom nævnet har en række sanktionsbeføjelser i forbindelse med udøvelsen af deres opgaver.

Mediernes særlige rolle i samfundet betyder, at **en handling eller information, der ellers ville kunne være strafbar, i det konkrete tilfælde vil kunne være straffri**. Der findes righoldig praksis herom, både fra danske domstole og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol. Et af de mest kendte eksempler er sagen Jersild v. Danmark, hvor EMD fandt, at det var i strid med EMRK artikel 10, at journalisten var blevet dømt for medvirken til fremsættelsen af strafbare udtalelser. En videreførelse af de grundlæggende regler i e-handelsdirektivet, hvorefter formidlingstjenesterne risikerer at blive ansvarlige også for indhold, der stammer fra redaktionelt ansvarlige og uafhængige medier, tilsidesætter efter DR's opfattelse som allerede nævnt væsentlige hensyn til ytrings- og informationsfriheden. DR kan i den forbindelse henvise til det under punkt 1.1 oplyste om, at der bag afgrænsningen af eksempelvis Pressenævnets kompetence ligger en grundlæggende betragtning om, at det alene er domstolene, som er kompetente til at tage stilling til, om der er sket en krænkelse af den vidtgående ytringsfrihed.

Hverken e-handelsdirektivet eller medieansvarslovens ansvars(fritagelses)regler er i øvrigt til hinder for anvendelse af **foreløbige retsmidler** efter retsplejeloven. En part vil således kunne indgive anmodning om nedlæggelse af fagedforbud ved retten. Det gælder også et eventuelt forbud nedlagt over for en formidlingstjeneste. Et forbud vil dog udgøre et indgreb i informations- og ytringsfriheden, hvorfor en afvejning i praksis vil kunne føre til, at forbud nægtes.

- 2.4. For så vidt angår **afgrænsningen af medier, der bør være omfattet af beskyttelsen**, kan DR henvise til det ovenfor anførte om eksempelvis de særlige regler og forpligtelser, der gælder for medier omfattet af medieansvarsloven, samt radio- og fjernsynslovens bestemmelser om radio- og tv-nævnets kompetence. Det er under alle omstændigheder afgørende, at **udpegningen af de konkrete medier**, der opfylder de kriterier, der måtte blive fastsat, er **et rent nationalt anliggende**.

3. Sektorspecifik lovgivning som *lex specialis*, herunder AVMS-direktivets artikel 7a

- 3.1. Det fremgår af forslaget, at det supplerer og ikke berører anvendelsen af eksisterende sektorspecifik lovgivning, som regulerer visse aspekter af leveringen af informationssamfundstjenester, der finder anvendelse som *lex specialis*. Det gælder eksempelvis AVMS-direktivet, ophavsretsdirektivet og forslaget til forordning om forebyggelse af udbredelsen af terrorrelateret onlineindhold.
- 3.2. Det er DR's opfattelse, at **forholdet mellem forslaget til retsакten om digitale tjenester og eksisterende sektorspecifik lovgivning bør præciseres yderligere**, herunder i ordlyden af artikel 1(5), således at det er helt klart, at den sektorspecifikke lovgivning, herunder eksisterende forpligtelser og rettigheder – der er udarbejdet med nøje hensyntagen til mediebranchens særlige karakteristika – ikke berøres af forslaget.

DR skal gøre opmærksom på følgende i præamblen [DR's fremhævning]:

*“Denne forordning berører derfor ikke disse andre retsakter, der skal betragtes som *lex specialis* i forhold til den generelle ramme, der er fastsat i denne forordning. Reglerne i denne forordning finder imidlertid anvendelse på spørgsmål, der ikke eller ikke fuldt ud behandles i disse andre retsakter, samt på spørgsmål, hvor disse andre retsakter giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage visse foranstaltninger på nationalt plan.”*

DR finder det helt afgørende, at bestemmelsen i artikel 1(5) om, at eksisterende sektorspecifik lovgivning ikke berøres af forslaget, også gælder lovgivning om spørgsmål, hvor den sektorspecifikke EU-lovgivning giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage visse foranstaltninger på nationalt plan. DR skal særligt henvise til **AVMS-direktivets artikel 7a**, som giver EU-medlemslandene mulighed for at træffe foranstaltninger til at sikre audiovisuelle medietjenester af almen interesse en tilpas fremtrædende plads.

Det er for DR uklart, hvorfor lovgivning vedtaget i medfør af bestemmelser i den sektorspecifikke EU-lovgivning, der giver medlemsstaterne mulighed for at vedtage visse foranstaltninger på nationalt plan (herunder AVMS-direktivets artikel 7a) på denne måde allerede på forhånd afskæres fra at kunne opretholdes ved siden af forslaget til retsакten for digitale tjenester. En regel, hvorefter sådan lovgivning viger for den foreslåede retsакт, synes i øvrigt i strid med **medlemsstaternes kompetence i kulturelle anliggender**. DR bemærker i den forbindelse, at formålet med artikel 7a netop er kunne opfylde mål af almen interesse såsom mediepluralisme, ytringsfrihed og kulturel mangfoldighed, og at muligheden for at indføre foranstaltninger i medfør af artikel 7a indgår som en integreret del af de samlede forpligtelser og rettigheder i AVMS-direktivet.

På den baggrund er det efter DR's opfattelse afgørende, at **national sektorspecifik lovgivning, som de enkelte medlemsstater har vedtaget eller vedtager i medfør af bl.a. AVMS artikel 7a, skal kunne opretholdes også efter ikrafttræden af retsакten om digitale tjenester**.

4. Klar og korrekt angivelse af erhvervmæssige brugeres brand/identitet

4.1. Ved videreformidlingen af indhold og tjenester er der risiko for, at identiteten på den (erhvervs)bruger, der tilbyder indholdet eller tjenesten, ikke fremgår tydeligt. Det gælder især på tjenester, der selv sammensætter indhold fra forskellige brugere.

Klar identifikation af hvilket medie, der tilbyder indholdet, er nødvendigt af hensyn til forbrugerbeskyttelsen, sikkerheden online og fremmelsen af et fair marked.

4.2. Det er på den baggrund DR's opfattelse, at der er behov for indførelse af en forpligtelse for de omfattede tjenester til at sikre, at identiteten på den erhvervsbruger – eller som minimum det medie – der tilbyder indhold og tjenester via formidlingstjenesten, er klart synlig i umiddelbar forbindelse med den pågældende brugers indhold og tjenester.

Med venlig hilsen

Mads Diness Jensen
Direktør for Økonomi, Teknologi og Medieproduktion